

усвідомлено сприяти їх залученню в цільові галузі і сектори економіки. При формуванні стратегії залучення ППІ слід мати на увазі, що в швидко мінливій економічній ситуації така стратегія може бути застосована до динамічної моделі розвитку світової економіки. Вона повинна виявити позитивні ефекти від ППІ в умовах змін в економіках, що експортують капітал, змін позицій конкурентів України, а також нових економічних реалій [1].

Узагальнюючи вищесказане, вважаємо за доцільне актуалізувати в стратегії національної безпеки та інших стратегічних документах ті питання, які не враховано в світлі постійних структурних змін в міжнародній торгівлі і в цілому в світовій економіці. Необхідним є також безперервне коригування стратегії національної безпеки і стратегії соціально-економічного розвитку до 2020 року при реалізації поставлених довгострокових стратегічних цілей. Необхідно звернути серйозну увагу на освіту, як на один з чинників конкурентоспроможності України. Потрібні нові підходи, нова якість підготовки фахівців в сфері економічної безпеки, зовнішньоекономічної діяльності, митної справи з актуалізацією в стандарті і навчальних планах постійно мінливих геополітичних і геоekonomічних реалій.

Список використаних джерел:

1. Кулицький С.П. Про перспективи розвитку української економіки у 2016 р.: [Електронний ресурс] / С.П. Кулицький // Резонанс. – 2016. – № 3. – С. 3-17. – Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/rezonans/2015/rez3.pdf>.

УДК 334.732:631.115.8

Коломієць Світлана, здобувач

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
м. Полтава, Україна*

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОБСЛУГОВУЮЧИХ КООПЕРАТИВІВ

Kolomiets Svitlana, Researcher

PECULIARITIES OF AGRICULTURAL SERVICE COOPERATIVES

Сьогодні обслуговуючі кооперативи найбільше відповідають інтересам селян, оскільки є справді селянськими підприємствами. Однією з унікальних властивостей обслуговуючих підприємств виступає їх орієнтація на якомога повніше задоволення економічних потреб своїх членів, які одночасно є і його клієнтами і власниками, а не на отримання якнайбільшого прибутку [1, с. 109]. По своїй суті обслуговуючі кооперативи є високоорганізованою формою взаємодопомоги. Їх навіть можна розглядати як допоміжні або обслуговуючі структури по відношенню до тих головних економічних завдань, які ставлять

перед собою їх учасники [2, с. 68]. Як справедливо стверджує В. Вершинін, кооператив, в першу чергу, працює для своїх пайовиків, виконуючи для них основний обсяг робіт та послуг [3, с. 15]. Отримання вигоди тими, хто користується послугами обслуговуючого кооперативу, тобто клієнтами-власниками, є характерною рисою діяльності. Такими вигодами є розподіл додатково отриманого прибутку або заощаджень пропорційно участі у господарській діяльності обслуговуючого кооперативу. Має свої особливості і порядок розподілу прибутку пропорційно до обсягу бізнесу, здійсненого учасниками через кооператив, а не у відповідності із обсягом вкладеного капіталу. Як зазначає академік П. Саблук, однією з характерних особливостей сільськогосподарських кооперативів є поєднання у одній особі і власника підприємства, і його клієнта, а для обслуговуючих кооперативів – його працівника. Це має важливе стимулююче значення, сприяє орієнтації інтересів учасників кооперативного підприємства, перш за все, на пошук економічної вигоди у групових діях [4, с. 88]. Подвійна роль членів як співвласників і як клієнтів їхнього власного підприємства наявна тільки в кооперативних підприємствах. Якщо цієї особливості більше не існує, кооперативний характер зникає, наприклад, це відбувається там, де угоди з не членами кооперативу переважають, або кооперативне підприємство знаходиться у власності чи управляється не його членами (акціонерами або урядовим агентством) [5, с. 13].

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що сільськогосподарський обслуговуючий кооператив – це специфічна форма господарювання, яка має як економічне, так і соціальне коріння. Із соціальної точки зору, кооператив повинен забезпечувати економічну взаємодопомогу, самозахист людей. Отже, сільськогосподарську обслуговуючу кооперацію слід розглядати як систему ведення господарства, що передбачає взаємодопомогу сільськогосподарських товаровиробників для задоволення їх економічних потреб.

Список використаних джерел:

1. Полтавський Ю.А. Роль обслуговуючої кооперації у підвищенні прибутковості аграрних підприємств / Ю.А. Полтавський, О.М. Супрун, В.Г. Калита // Вісн. ПДАА. – 2004. – № 4. – С. 108-109.
2. Ковбаса О.О. Кооперування – важлива умова забезпечення конкурентноздатності селянських (фермерських) господарств / О.О. Ковбаса, В.Ф. Іванюта, О.Б. Перевай // Вісн. ПДАА. – 2001. – № 5-6. – С. 67-68.
3. Вершинин В. Проблемы становления сельскохозяйственных кооперативов / В. Вершинин // АПК: экономика, управление. – 1995. – № 12. – С. 15-20.
4. Формування та функціонування ринку агропромислової продукції (практичний посібник) / За ред. П.Т. Саблука. – К.: ІАЕ, 2000. – 555 с.

5. Hans-H. Münkner Co-operative Principles and Co-operative Law. – Marburg, 1974. – 148 p.

УДК 336

Винник Тетяна, к.е.н., доцент
Кордяк Оксана, магістр
*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна*

ГРИВНЯ: МОЛОДА, АЛЕ ДОСВІДЧЕНА

Vynnyk Tetiana, PhD (Economics), Associate Professor
Kordiak Oksana, Master

GRYVNIA: YOUNG BUT EXPERIENCED

З політичних та, насамперед, економічних міркувань з 2 по 16 вересня 1996 року українські «купоно-карбованці», знецінені внаслідок гіперінфляції, замінили на гривні за курсом 100 000 карбованців за 1 гривню. Впродовж п'ятнадцяти днів у готівковому обігу одночасно вільно використовувалися як гривні, так і купоно-карбованці з поступовим вилученням останніх. Їх за цей період було вилучено з обігу майже 320 трлн. Протягом перших двох років курс гривні до інших національних валют різко не змінювався, однак у наступні двадцять років гривня тричі різко девальвувала:

- у 1998 (285 %). Причина: дефолт в Росії;
- 2008 (155 %). Причина: фінансова криза в США та країнах ЄС;
- 2014 роках (на 200 %) Причина: військова агресія Росії, анексія Криму.

Як бачимо, в основному, падіння обмінного курсу гривні, зумовлене не стільки економічними, скільки політичними факторами. Проте гривня, загалом, недооцінена – згідно досліджень експертів, вона на 70 % занижена (слід зауважити, що економічно розвинуті країни, зазвичай, переоцінюють національну валюту, іноді більш ніж удвічі). Відповідно до Індексу Біг-Мака (індекс Біг-Мака, що розраховується журналом The Economist на основі ціни сендвіча з McDonald's в різних країнах) долар в Україні має коштувати 7,74 гривень.

За 20 років існування валюти її дизайн тричі змінювався. Останнє оновлення дизайну української гривні сталося торік. Тоді змінили зовнішній вигляд банкноти у 100 гривень. Двічі до обігу вводили банкноти нового зразка. 22 серпня 2001 року, напередодні 10-ої річниці незалежності вперше вийшла банкнота номіналом 200 гривень з портретом Лесі Українки, а в 2006 році Нацбанк випустив банкноти номіналом 500 гривень із зображенням філософа Григорія Сковороди.